

ارتباط برخی عوامل مستعدکننده با افسردگی پس از زایمان در زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی - درمانی شهرستان تبریز، ۱۳۸۶

نویسندگان: فرناز رهمانی^۱، ملیحه اسداللهی^۱، دکتر نعیمه سیدفاطمی^۲، (یمانه ایوان بقاء^۳

مقدمه: افسردگی پس از زایمان یکی از مشکلات اصلی بهداشتی به شمار می رود. با توجه به عوارض بالقوه سوء آن در مادر و خانواده، شناسایی و حذف هر یک از عوامل مؤثر در ایجاد آن می تواند احتمال بروز این اختلال را کاهش دهد. لذا این تحقیق جهت تعیین ارتباط بین برخی عوامل مستعد کننده با افسردگی پس از زایمان انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه از نوع مقطعی بوده که در آن ۲۷۰ نفر زن مراجعه کننده به مراکز بهداشتی-درمانی دو ماه پس از زایمان به روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات شامل پرسشنامه استاندارد افسردگی ادینبرگ بود که به آن سه بخش مشخصات فردی، عوامل مادر-نوزادی و حمایت های اجتماعی اضافه گردید. داده ها با استفاده از آزمون های آماری کای دو، تحلیل واریانس یکطرفه، تی مستقل و رگرسیون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: ۲۷/۸ درصد مادران در این مطالعه دچار افسردگی بودند. نتایج آزمون کای دو نشان داد که بین سن مادر، وضعیت اقتصادی، میزان تحصیلات، بیماری مادر در دوران بارداری، نوع زایمان و دلخواه بودن جنس نوزاد با افسردگی پس از زایمان ارتباط آماری معنی داری وجود دارد ($P < 0.05$). همچنین نتایج آزمون تی مستقل نشان داد که بین بیماری نوزاد به هنگام تولد، میزان برخورداری مادر از حمایت های اجتماعی و ناخواسته بودن حاملگی اخیر با افسردگی پس از زایمان

۱. مربی گروه روان پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز.

۲. مربی گروه کودکان، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز.

۳. دانشیار گروه روان پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی ایران.

۴. مربی گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز.

ارتباط آماری معنی داری وجود دارد ($P < 0/05$). نتایج آزمون تحلیل واریانس یکطرفه نشان داد که بین آمادگی مادر برای پذیرش مسئولیت نوزاد و احساس همسر در مورد حاملگی اخیر با افسردگی پس از زایمان ارتباط آماری معنی داری وجود دارد ($P < 0/05$). نتایج آزمون رگرسیون خطی نیز نشان داد که وضعیت اقتصادی، دلخواه بودن جنس نوزاد، میزان تحصیلات، ناخواسته بودن بارداری، بیمار بودن نوزاد و عدم آمادگی مادر برای پذیرش مسئولیت از مهمترین عوامل مرتبط با افسردگی پس از زایمان است ($P < 0/05$).

نتیجه گیری: تأکید بیشتر بر لزوم افزایش آمادگی مادران و مراقبین آنها در زمینه عوامل خطر این اختلال و اهمیت حمایت خانوادگی و اجتماعی توسط مراقبین بهداشتی شامل پرستاران و ماماها می تواند در پیشگیری از اختلال افسردگی پس از زایمان مؤثر باشد.

واژگان کلیدی: افسردگی پس از زایمان، حمایت اجتماعی، عوامل مستعد کننده